

Erfaringer fra og resultater af University College-akkrediteringer 2004-2006

Indledning

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har i perioden fra januar 2004 til september 2005 akkrediteret 17 Centre for Videregående Uddannelse (CVU) til titlen som University College (UC). Som en del af akkrediteringen har EVA gennemgået omfattende dokumentation for institutionelle forhold på de 17 institutioner og været på besøg på de 17 CVU'er. Dermed har EVA opnået et bredt overblik over CVU-sektoren og over effekten af den nye CVU-lov.

Med Globaliseringsrådets oplæg om at oprette seks-otte professionshøjskoler står CVU-sektoren over for flere fusioner. Derudover har Undervisningsministeriet i samarbejde med PLUSS Leadership igangsat et arbejde med at formulere nye kriterier som basis for institutionsakkreditering.

Formålet med dette notat er at formidle erfaringerne med University College akkrediteringerne og CVU'ernes resultater af de hidtidige fusionsprocesser. EVA ser det som en forudsætning for CVU'ernes opbakning og tillid til fremtidige akkrediteringer at de nye fusionsakkrediteringer bygger bro mellem de nuværende processer og rammer som CVU'erne allerede har etableret, og eventuelle fremtidige kriterier for professionshøjskoler. Sådan at CVU'erne ikke skal leve op til helt nye krav for kapacitetsopbygning og dermed starte helt forfra – én gang til.

Notatet skal ses som første trin i en EVA's formidling af resultaterne fra University College akkrediteringerne og er en foreløbig afrapportering. Næste trin er en mere grundig analyse, idet der som led i EVA's handlingsplan for 2007 igangsættes et videncenterprojekt som har til formål at uddybe og formidle erfaringerne fra UC-akkrediteringerne. De sidste syv af de 17 akkrediteringer offentliggøres efteråret 2006, og det vil derfor først være muligt herefter at lave en mere kvantitativ opgørelse af de samlede resultater i forbindelse med videncenterprojektet.

Indhold

Notatet er opdelt i tre dele. Først beskrives metoden, dernæst erfaringer med akkrediteringerne og endelig et tværgående statusbillede af i hvilken grad institutionerne lever op til de ti kvalitetsfelter i akkrediteringen.

Dato
22.05.2006

Ref
Tih/Cbd

Jnr
2004-41-47

Side
1/12

Del 1: Metode, indeholder følgende temaer:

- Hvad er en University College-akkreditering?
- Hvad måler en University-College akkreditering

Del 2: Erfaringer, dækker temaerne:

- Kontrol og dokumentation giver udvikling
- Hvilke erfaringer fra UC-kriterierne kan anvendes i fusion-kriterierne?
- Erfaringer med metoden

Og endelig indeholder Del 3: Et samlet billede af CVU-sektoren - de ti kvalitetsfelter på tværs, resultater af akkrediteringer fra kvalitetsfelt 1 til 10.

Del 1 Metode

Hvad er en University College-akkreditering?

Formålet med University College-akkrediteringerne er at vurdere om CVU'erne lever op til kriterierne for University College. Hvis CVU'et lever op til kriterierne, får de kvalitetsstemplet "University College". Derudover tæller akkrediteringen to kategorier: "godkendt med forbehold" og "ikke-godkendt".

Akkrediteringerne bygger på metodiske elementer som er internationalt anerkendte, og som bruges i akkrediterings- og evalueringsprocedurer af de europæiske evalueringsinstitutter der er medlemmer af ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education). De metodiske elementer har til formål at tilvejebringe et solidt dokumentationsmateriale. Elementerne er:

- selvevaluering og bilag
- institutionsbesøg af et eksternt akkrediteringspanel
- offentlig rapport.

Akkrediteringspanelet har bestået af formand Christian Nissen, direktør Bjarne Lundager Jensen, professor emeritus Reinhard Lund, fhv. børne- og kulturdirektør Benny Blak og universitetsråd Boel Henckel

Hvad måler UC-akkrediteringerne?

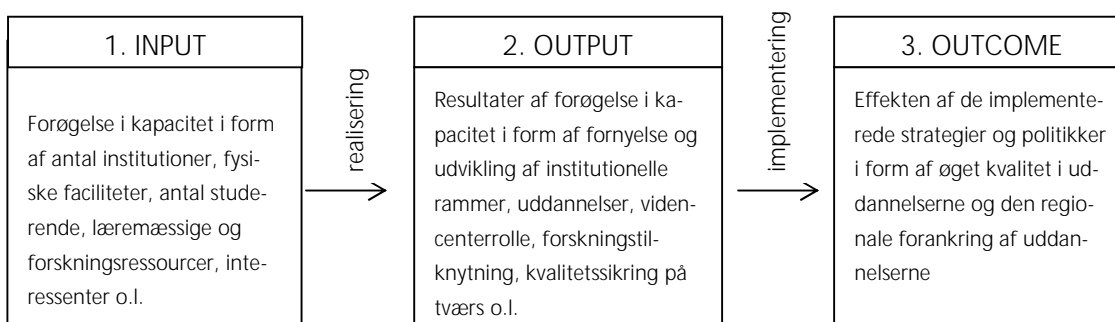
Ideen bag oprettelsen af CVU var at skabe en ny, stærkere og fagligt bredere institutionsform som kunne bevare og videreudvikle de mellemlange videregående uddannelser som fremtidsrettede og attraktive uddannelser. CVU-konstruktionen er dermed udtryk for et ønske om at styrke den organisatoriske *kapacitet* for at fremme kvaliteten i uddannelserne og CVU'ernes rolle som videncenter.

Kapacitetsforøgelsen i de institutionelle rammer skal sikre at kvalitetsudviklingen ikke udelukkende foregår på de enkelte uddannelser, men at der også der skabes synergi og resultater gennem samarbejde på tværs af uddannelser (horisontalt) og på tværs af uddannelsesniveauer (vertikalt).

Samspillet mellem kapacitet (input) og resultater (output) har været central for vurderingen af kriteriernes opfyldelse. Derfor fokuserer akkrediteringerne snarere på hvordan uddannel-

serne udnytter forøgelsen af kapaciteten og omsætter den til konkrete tiltag, strategier, politikker mv., end på effekten af disse tiltag (outcome). Forholdet mellem input, output og outcome er illustreret i figur 1:

Figur 1: Sammenhæng mellem input, output og outcome

Kilde: Danmarks Evalueringsinstitut, 2006.

Fokus på output frem for outcome kan illustreres ved følgende eksempel. I akkrediteringens kriterium 4.14 spørges der til dokumentation for at institutionen gennemfører dimittendundersøgelser, men ikke til resultatet af dimittendernes beskæftigelse. Det sidste ville være et outcome-kriterium og have fokus på uddannelseskvalitet.

Side
3/12

Baggrunden for at fokusere mere på rammer og processer (output) end effekten (outcome) har været at formålet med UC-akkrediteringen i første omgang er at fokusere på om institutionerne har udviklet de rette processer og rammer til at skabe kvalitet snarere end at måle selve kvaliteten af ydelserne.

En anden grund til at UC-akkrediteringerne ikke fokuserer på outcome, er at det ville være vanskeligt at måle så kort tid efter CVU'erne er blevet dannet. Som nævnt tidligere har det netop været en styrke at akkrediteringerne har et input-output-fokus da det har hjulpet institutionerne i en fase hvor de skulle konstitueres, og opbygge rammer for institutionen. I forlængelse heraf ser EVA det som en forudsætning for CVU'ernes opbakning og tillid til fremtidige akkrediteringer at de bygger bro mellem de nuværende processer og eventuelle fremtidige outcome-orienterede kriterier. Sådan at der er en sammenhæng mellem de mekanismer der er blevet etableret, altså det der måles på nu, og det der skal måles på i fremtiden.

Del 2 Erfaringer

Kontrol og dokumentation giver udvikling

Akkreditering bliver ofte betegnet som en kontrolorienteret evalueringsform som står i modsætning til udvikling. Erfaringerne fra University College akkrediteringerne viser at dette billede ikke er korrekt. Tværtimod kan akkreditering være et samtidig redskab til kontrol og udvikling.

Om akkreditering bidrager til udvikling afhænger dog af en række faktorer.

Tidspunktet for University College akkrediteringerne har haft en afgørende indflydelse på akkrediteringernes effekt. Akkrediteringerne faldt tidsmæssigt sammen med CVU'ernes fusioner til ubetingede fusioner. CVU'erne har derfor kunnet bruge kriterierne som et redskab der understøttede opbygningen af de institutionelle rammer.

En anden afgørende faktor er CVU sektorens positive tilgang til akkreditering. CVU'erne har taget akkreditering til sig som et positivt procesredskab til at skabe udvikling internt i deres organisationer, men også til at udvikle sektoren.

En tredje faktor er vurderingskategorierne i sig selv – som er en motivationsfaktor til udvikling, da en vurdering: "godkendt med forbehold og ikke-godkendt" vil anspore til at udvikle praksis for at leve op til kriterierne.

Endelig er selve kriteriernes indhold og fokus afgørende for om der skabes udvikling (se næste afsnit om kriterier).

Budskabet fra sektoren er at akkrediteringsprocessen og UC-kriterierne har været anvendelige til den interne organisatoriske og uddannelsesmæssige udvikling af CVU'erne og til at realisere intentionerne i CVU-loven, idet at:

- Akkrediteringerne har skabt fokus på det fælles og tværgående ved at UC-akkreditering er blevet defineret som internt udviklingsprojekt med dertilhørende ressource hvor medarbejdere bredt er blevet involveret og informeret om de fælles mål for CVU-sektoren. Dermed har det fungeret som en væsentlig løftestang til forandring og realisering af fusioner.
- CVU'ernes arbejde med selvevalueringen og indsamlingen af dokumentation har været en god øvelse i at tænke systematisk og i at dokumentere resultater og processer.
- Akkrediteringerne har skabt fokus på systematik og på at man skal nedskrive praksis. Desuden er CVU'erne blevet bevidste om det "man troede man gjorde, men ikke gør" .

Side
4/12

I forhold til udvikling af sektoren som hele, har:

- Kriterierne tjent som en velkommen operationalisering af kravene i CVU-loven og som en lejlighed til på tværs af CVU'et at diskutere centrale begreber og prioriteringer.
- Akkrediteringerne skabt et fælles sprog idet stort set alle institutioner i sektoren er bekendt med og forstår indholdet af kriterierne. På den måde har de dannet et godt udgangspunkt for at realisere fælles visioner i sektoren, men også for at udvikle den gensidige læring mellem CVU'erne. Det fælles sprog regnes for at være en vigtig forudsætning for at gøre kommende fusioner lettere.

Hvilke erfaringer fra UC-kriterierne kan anvendes i fusion-kriterierne?

Kriterierne for UC-akkrediteringerne omfatter i alt 64 kriterier der fordeler sig på ti kvalitetsfelter: strategi, ledelse, kvalitetssikring, lærerkræfter, forskningstilknytning, faciliteter, videncenter, samarbejde, internationalisering og økonomi.

Kriterierne er formuleret af Undervisningsministeriet og EVA i samarbejde, og de udspringer af lov om Centre for Videregående Uddannelse og af de europæiske standarder for kvali-

tetssikring¹. Derudover bygger kriterierne for strategi, ledelse og organisation på erfaringer fra lignende institutionsakkrediteringer i USA, Østrig, Finland og Norge.

Den væsentligste forudsætning for at kriterierne nyder tillid i sektoren, er at de bygger på et legitimt grundlag. Derfor har det haft stor betydning at kriterierne hviler på CVU-lovgivning og på europæiske standarder. Det er med andre ord således eksplicitte og politisk vedtagne mål som ligger til grund for kriterierne, og som er retningsgivende for sektorens arbejde. Hvis man vil anvende ikke-lovbundne kriterier, skal man sikre sig at kriterierne enten har en international reference (såsom til velafprøvede generelle kriterier fra andre institutionsakkrediteringer), eller at de er formuleret i samarbejde med institutionerne.

En styrke ved UC-kriterierne er at de i hvert enkelt kvalitetsfelt har været ordnet efter en cyklisk tankegang. Det vil sige at kriterierne først omfatter strategi, derefter udmøntning i politik, derefter praksis og endelig revision af strategi og praksis.

I de fremtidige akkrediteringer kan EVA anbefale at kriterierne er klart formuleret, og at der ikke er overlap mellem dem. Derudover er det EVA's erfaring at procesvejledning til CVU'erne er meget vigtig i forhold til at forstå kriterierne. Det er først når institutionerne arbejder med at fremskaffe dokumentation at de forstår hvilke krav der egentlig er indeholdt i kriterierne. Derfor er det vigtigt at yde vejledning til institutionerne undervejs i processen. Akkrediteringerne har vist at de institutioner der har benyttet sig af tilbuddet om at få vejledning af EVA, har haft lettere ved at vedlægge den relevante dokumentation. Endelig anbefaler EVA at der er tydeligt formulerede krav til hvilken dokumentation der skal vedlægges, for at der ikke skal være tvivl om gyldighed af dokumentationen.

Side
5/12

Erfaringer med metoden

EVA's metode består som tidligere beskrevet af tre elementer: Selvevaluering, besøg af eksternt panel og offentlig rapport. I den forbindelse vil EVA anbefale at de gode erfaringer der allerede er gjort med metoden videreføres i en ny akkreditering.

Selvevaluering har været et vigtigt element i akkrediteringerne. Her skal CVU'erne dokumentere at de lever op til kriterierne inden for de ti kvalitetsfelter. Metodemæssigt har erfaringerne fra akkrediteringerne vist at selvevaluering er et vigtigt procesredskab i organisationernes arbejde på at nærme sig kravene til et University College og sikre medejerskab til processen. CVU'erne har organiseret processen på mange forskellige måder hvilket afspejler CVU'ernes interne organisationsstruktur i spektrummet fra bottom-up til top-down. Feedback på selvevalueringprocessen har gjort at selvevalueringen i sig selv har fungeret som et redskab til at udvikle organisationerne i retning af en større ledelsesmæssig styring eller medinddragelse af partnerinstitutioner.

Institutionsbesøget har haft til formål er at validere institutionernes dokumentation, og har været et nødvendigt supplement til den skriftlige dokumentation. Det har givet panelet mulighed for at få afklaret spørgsmål og uddybet dokumentationsmaterialet. For CVU'erne har besøget betydet at de har kunnet få en klarere forståelse både af kriterierne og kvalitetsfelterne, og af hvilken dokumentation der var nødvendig for at leve op til kriterierne.

¹ Se www.enqa.eu: "Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area, 2005".

Det eksterne panel. Det har været en fordel for og styrke ved akkrediteringerne at panelet har været det samme i alle 17 akkrediteringer. Det betyder at vurderingerne har været konsistente, og at panelet har oparbejdet en høj professionalisme og kendskab til sektoren der skaber høj legitimitet. Derudover har det haft stor betydning for akkrediteringernes legitimitet at formanden for panelet er velrenommeret og har en solid erfaring med ledelse af fagprofessionelle organisationer.

Rapporterne er blevet udformet så de på den ene side giver individuelle tilbagemeldinger til institutionerne og på den anden side er konsistens på tværs af alle rapporter i formuleringen af begrundelsen for opfyldelse af hvert enkelt kriterium. Det er afgørende for at skabe legitimitet omkring vurderingerne at der kan læses på tværs af rapporter. Endelig har panelet lagt en overordnet gærdehøjde hvor CVU'erne i alt skal opfylde 17 ud af 20 centrale kriterier for at blive indstillet til titlen University College, 51 ud af de samlet 64 kriterier og have mindre end 3 ikke opfyldt.

Del 3 Et samlet billede af CVU-sektoren: De ti kvalitetsfelter på tværs

University College-akkrediteringer har resulteret i en meget omfattende dokumentation af CVU-sektoren, som EVA gerne vil formidle videre. Akkrediteringer er mundet ud i rapporter til hver enkel institution, men der er også behov for at videreformidle et samlet og tværgående billede af resultaterne.

Side
6/12

Kvalitetsfelt 1: Vision og strategi

UC-akkrediteringen viser at stort set alle CVU'er har formuleret vision og strategi for CVU'ets samlede identitet. Der er imidlertid stor forskel på hvordan og hvor systematisk der arbejdes med strategierne. I akkrediteringsrapporterne tager EVA højde for at CVU'et ikke nødvendigvis har nedfældet sin strategi i et egentligt strategidokument, men at den også kan være udtrykt i andre dokumenter (som i en redegørelse for sammenlægningen eller lignende).

CVU'erne kan forbedre den systematisk og løbende evaluering af vision og strategi (kriterium 2.5). Det skyldes at flere CVU'er ikke betragter en strategi som et redskab til at strukturere kvalitetssikringen af institutionens virksomhed. Der er med andre ord tegn på at den *cykliske* tankegang i strategiarbejdet kan styrkes. Den cykliske tankegang vil sige at institutionen:

- 1) sætter sig mål for aktiviteterne
- 2) indhenter viden om udviklingen i aktiviteterne
- 3) vurderer om målene for aktiviteterne er opfyldt
- 4) justerer målene for aktiviteterne og sætter nye mål.

Med andre ord kan mange CVU'er styrke deres arbejde med at koble strategi og vision sammen med deres kvalitetssikringsstrategi. I afsnittet om kvalitetssikring er denne problemstilling beskrevet nærmere.

Det var også et indtryk fra akkrediteringerne at jo mere systematisk CVU'et arbejder med strategi, og jo bredere strategiarbejdet er forankret i institutionen (kriterium 2.3 og 2.4), des bedre er det som middel til institutionel integration.

Kvalitetsfelt 2: Organisation og ledelse

Næsten alle CVU'er lever stort set op til kriterierne for ledelse og organisation. Akkrediteringerne viser dog store forskelle på hvordan CVU'erne organiserer deres ledelse. Nogle har valgt en direktionsmodel hvor ledelsen udgøres af direktøren/CVU-rector, udviklingschefen og økonomichefen. Hos andre udgøres ledelsen af direktøren/CVU-rector og af rektorrepræsentanter for de forskellige fagklynger (pædagogseminarierne mv.), udviklingschef og økonomichef. Endelig har nogle institutioner valgt en model hvor alle studierektorer og chefer indgår i ledelseskollegiet.

Der er således stor variation i studierektorernes kompetence og arbejdsområde. Det lader til at valget af ledelsesmodel afhænger af hvilken sektor CVU'erne omfatter, og af direktørens/CVU-rectorens erhvervs- og uddannelsesmæssige baggrund. For mange af CVU'erne er valget af ledelsesmodel også blevet påvirket af at man har villet skabe ejerskab til fusionerne.

Akkrediteringerne viser også at CVU'erne har arbejdet meget med at dokumentere ledelsens opgaver og arbejdsfordeling, og at dette er kommunikeret bredt ud i organisationen. Derudover har CVU'erne dokumenteret at de har involveret medarbejdere og de studerende i processen med fusionerne for at sikre medarbejderskab, og at de har informeret medarbejderne og de studerende intensivt om processerne.

Side
7/12

Kriterium 3.5 viser at CVU'erne med fordel kan forbedre den systematiske ledelsesudvikling. Dette kriterium er vigtigt for at ledelsesudviklingen ikke kun kommer den enkelte leder til gode, men at den sker systematisk og samlet i forhold til at styrke ledelsens udmøntning af strategi og politikker.

Fusionerne har resulteret i at administrationen af CVU'erne er blevet rationaliseret. Størstedelen af CVU'erne har etableret en fælles administration af regnskab, personale, indkøb og it- og studieadministrative systemer. Dette er dog ofte sket i en proces hvor der har været nedsat arbejdsgrupper og gennemført analyser af hvilke opgaver der bedst løses på henholdsvis fælles CVU-niveau og på partnerinstitutionsniveau. En anden fordel ved de administrative omlægninger er at mange af studierektorerne bruger mindre tid på administration og dermed kan bruge mere energi på faglig ledelse.

Kvalitetsfelt 3: Uddannelser

Akkrediteringerne har vist at der på alle CVU'er er et godt samspil mellem grunduddannelse og efter- og videreuddannelsen. Det skyldes at størstedelen af underviserne underviser på grund-, efter- og videreuddannelserne. Til gengæld er der ikke samme synergi mellem grunduddannelserne, og det synes heller ikke at være et område der er særligt prioriteret. Men akkrediteringer viser at når CVU'erne samarbejder om grunduddannelser, har det ofte et positivt resultat, og at samarbejdet kan føre til nye innovative undervisningsformer og helt nye uddannelser. Der er dog sket en udvikling fra første runde af akkrediteringerne til opfølgninger da akkrediteringernes krav om synergi og det tværgående samarbejde har skærpet CVU'ernes fokus på samspillet mellem grunduddannelserne.

Der er store forskelle på hvor systematisk CVU'erne afdækker de regionale behov for nye grunduddannelser. Enkelte CVU'erne arbejder målrettet med at afdække behovet for nye uddannelser ved at analysere behovet og samarbejde med erhvervslivet om at udforme nye uddannelser og ved at inkorporere regionens behov i CVU'ets strategiske overvejelser. Andre bruger kun behovsanalyser i begrænset omfang, og de har ingen strategiske overvejelser om uddannelsesudbud og regional dækningsgrad.

Efter- og videreuddannelse er et af de områder som synes høj prioriteret på CVU'erne. Dokumentationen viser at CVU'erne har systematisk kontakt til relevante parter og afdækker kompetencebehov gennem de formelle råd og via uformelle erfaringsnetværk.

Kvalitetsfelt 4: Kvalitetssikring

Kvalitetssikring er et af de områder som får stigende betydning på det europæiske videregående uddannelsesområde. Akkrediteringernes kriterier for kvalitetssikring baserer sig derfor på de fælleseuropæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring af videregående uddannelse som blev vedtaget af 45 undervisningsministre i Bergen i maj 2005 som led i Bologna-processen.

Arbejdet med den systematiske og cykliske kvalitetssikring på både institutions- og uddannelsesniveau er dog også et af de områder hvor der er størst udviklingspotentiale for CVU'erne.

Størstedelen af CVU'erne er begyndt at arbejde med kvalitetssikring. I første omgang har de formuleret en fælles kvalitetssikringsstrategi og sørget for at gøre ansvars- og rollefordelingen på centralt og decentral niveau tydelig (kriterium 5.1 og 5.6).

Men den første runde akkrediteringer viste samtidig at CVU'erne er ikke kommet så langt med arbejdet med at sætte kvalitetsarbejdet ind en procesorienteret og systematisk sammenhæng. Mange CVU'er mangler stadig at formulere klare mål for uddannelseskvalitet, systematisk at indhente viden om kvaliteten via fx evalueringer, frafaldsundersøgelser eller dimittendundersøgelser og at justere målsætninger eller praksis på den baggrund (kriterium 5.2, 5.3, 5.4, 5.5).

CVU'ernes kvalitetsarbejde er på nuværende tidspunkt kendetegnet ved mange forskellige indsatser, procedurer og praksisser som er forankret decentralt, og som de ikke koordinerer og videndeler om. Der er store forskelle på hvor systematisk kvalitetssikringen er, og i hvor høj grad man inddrager både interne og eksterne interessenter. Nogle CVU'er har en meget snæver forståelse af kvalitetssikring da de definerer den som kursusevaluering, eksamenssystemet og den uformelle inddragelse af eksterne interessenter og studieordningerne. Den form for kvalitetssikring baserer sig ikke på en systematisk inddraget viden fra eksterne og interne interessenter som kan bruges til at fastlægge kvalitetsmål og udvikle uddannelserne (kriterium 5.4 og 5.5).

Opfølgningen på første runde af akkrediteringer har dog vist at CVU'erne har formuleret mål for kvaliteten af deres aktiviteter, og at de er i gang med at etablere kvalitetssikringssystemer som systematisk inddrager eksterne og interne interessenter der lever op til ENQA-

kravene. Hermed viser sektoren en evne til forandring og en vilje til at komme på forkant med de europæiske standarder.

Kvalitetsfelt 5: Undervisere og lærerkræfter

Dette kvalitetsfelt har vist sig at være svært for flertallet af CVU'erne at leve op til. Det skyldes at kun få CVU'er har formuleret en politik for lærerkorpsets sammensætning som kan være vejledende for ansættelses- og kompetencepolitikken i forhold til kvalifikationsniveau og faglig profil.

CVU'erne angiver at undviserrollen er reguleret i CVU-loven, og derfor skønner de at de ikke har behov for en ansættelsespolitik. Tanken bag kriterierne er dog at CVU'erne skal overveje hvilke kompetencer der er behov for, for at opfylde rollen som CVU og med hvilken vægtning. Opfølgningen på første akkrediteringsrunde viser dog at flere CVU'er har formået at formulere målsætninger for undviserernes sammensætning, og at de på den måde har udformet mål som kan være styrende for kvalitetssikring af undvisere og lærerkræfter.

Kvalitetsfelt 6: Forskningstilknytning

Forskningstilknytning er et af de kvalitetsfelter hvor alle CVU'er har igangsat aktiviteter, men der er meget stor forskel på hvor langt de er kommet, og hvordan området er grebet an.

Det kommer til udtryk i meget forskelligartede strategier (kriterium 7.1). Langt fra alle har formuleret en egentlig strategi for forskningstilknytning, men i stedet sammentænker de forskningstilknytning med videncenterstrategien og strategien for forsøgs- og udviklingsprojekter. Mange CVU'er opfatter forskningstilknytningen som noget der er med til at kvalitetssikre CVU'ernes aktiviteter, og ikke som en aktivitet der i sig selv bidrager til viden om praksis.

Dette afspejler sig i måden forskningstilknytningen er udmøntet på. Her er disse aktiviteter de væsentligste:

- metodisk og faglig sparring i forsøgs- og udviklingsprojekter
- kvalitetssikring af forsøgs- og udviklingsprojekter
- konsulentbistand på interne udviklingsprojekter, fx udvikling af kvalitetssikringsstrategi
- oplæg, forelæsninger og anden formidling af universitetsforskere på CVU'et
- ph.d.-forløb og efteruddannelse.

Det vidner om en dominerende modus 1-tænkning hvor CVU'erne køber sig til ydelser fra universiteterne med udgangspunkt i en bred og generelt formuleret rammekontrakt. En samarbejdskonstruktion som CVU'erne ikke omfatter som gensidig og konstruktiv².

Der er dog også eksempler på flere og flere aftaler som er indgået mellem enkeltpersoner på universiteterne og CVU'erne, og som knytter sig til et egentligt forskningsprojekt. Her bidrager CVU'erne i højere grad som en aktiv medspiller i et fælles forskningsprojekt og i

² Se formanden for CVU-Rektorkollegiet, Harald Mikkelsens, oplæg på konferencen om clearinghouse på Danmarks Pædagogiske Universitet, 1. marts 2006.

særdeleshed med indsamling af viden fra praksis. Altså en bevægelse mod en modus 2-tænkning.

Endelig viser dokumentationsmaterialet at der er mange gengangere blandt de universiteter og forskere som CVU'erne laver aftaler med. Omvendt er der nogle universiteter som sjældent er repræsenteret i aftalerne om forskningstilknytning.

Eftersom UC-akkreditering primært ser på rammer for forskningstilknytning og ikke vurderer effekten af forskningstilknytning, har EVA igangsat et videncentreprojekt som vil grave et spadestik dybere i forskningstilknytningen, og som afsluttes med en konference i efteråret 2006.

Kvalitetsfelt 7: Information og faciliteter

CVU'erne har vist sig, med meget få undtagelser, at leve op til kriterierne for UC-akkrediteringen i dette kvalitetsfelt.

Men samtidig er det et kvalitetsfelt hvor CVU'erne udelukkende er blevet bedømt på om rammerne for faciliteterne er i orden (fx fælles bibliotekssystemer, bygningsvedligehold, it-strategier og fælles hjemmeside). Derimod er den nærmere implementering af rammerne ikke blevet vurderet.

Der synes at være en positiv sammenhæng mellem hvor langt CVU'erne er kommet med etablering af videncentre på den ene side og sammenføring af bibliotekssystemerne på den anden side. Ligeledes har veludviklede it-systemer og kommunikationsstrategier en positiv indflydelse på ledelseskommunikationen og dermed på hvor systematisk vision, strategier og mål kommunikerer til medarbejderne.

Kvalitetsfelt 8: Videncentre

Der er store forskelle på hvor langt CVU'erne er kommet i deres arbejde i dette kvalitetsfelt. Der er således store variationer i hvor langt de er kommet med at definere, organisere og opbygge deres videncentre.

CVU'erne definerer ofte videncentrebegrebet som en kombination af hele CVU'et som videncentre og et fagligt defineret videncentre som udtrykker CVU'ets spidskompetence. På nogle CVU'er er videncentret en selvstændig organisatorisk konstruktion der udgør en enhed i CVU'et med egen ledelse og egne ansatte. Flertallet af CVU'erne har dog væsentligt mere flydende overgang mellem hele CVU'et som videncentre og de fagligt definerede videncentre. I en sådan konstruktion er det som ofte en videncentreleder som koordinerer aktiviteterne og "køber" ressourcer fra de forskellige uddannelser til udviklingsprojekter.

Akkrediteringspanelet har lagt vægt på at videncentreaktiviteterne er integreret organisatorisk og fagligt som en del af CVU'et (kriterium 9.4) frem for at være en adskilt enhed hvor det er vanskeligt at se hvordan videncentreaktiviteterne kommer uddannelserne til gode.

Dokumentation viser således eksempler på CVU'er hvor videncentrene er forholdsvis isolerede aktiviteter som har form af "konsulentydelse" som primært kommer omverdenen til gode, og som har en ringe kobling til grunduddannelserne og til kompetenceudvikling af

underviserne. Omvendt er der CVU'er hvor videncenteraktiviteter defineres som noget der kan udvikle uddannelserne, og som har til formål at skabe evidensbaseret undervisning.

En af de ting CVU'er kan blive markant bedre til, er at formidle den viden som indsamles i videncentrene, til studerende og til omverdenen. De studerende bør i højere grad inddrages i udviklingsprojekter, ligesom undervisningen i højere grad bør tage udgangspunkt i videncenterprojekter (kriterium 9.5 og 9.6). Dernæst er der behov for at styrke kommunikation over for omverdenen sådan at CVU'erne bliver til at formidle deres viden og til at indsamle viden i samarbejde med praksisfeltet (kriterium 9.2 og 9.7).

Kvalitetsfelt 9: Samarbejde og partnerskaber, regionalt, nationalt og internationalt

Begrebet regional forankring affødte en del debat i akkrediteringspanelet og på institutionsbesøgene. Regional forankring har forskellige betydninger alt efter om der er tale om et storby-CVU eller et CVU uden for storbyerne. Det har dog været akkrediteringspanelets holdning at det er væsentligt at forholde sig til de problemstillinger som er kendetegnende for CVU'ets omgivelser, lige meget om der er tale om et storby-CVU eller ej. Her er behovsundersøgelser i forhold til nye uddannelser eller efter- og videreuddannelse, aftagerundersøgelser, dimittendundersøgelser, gå hjem-møder osv. vigtige redskaber der anvendes af CVU'erne i vekslende grad.

Mange lever op til kriteriet om systematisk at holde sig ajour via de lovpligtige råd og udvalg med aftagernes behov for kompetenceudvikling. Men akkrediteringerne viser også at flere CVU'er ikke har gjort sig strategiske overvejelser om hvordan de kan indgå i netværk med regionale og nationale partnere for at fremme deres viden og kompetencer (kriterium 10.4).

Det betyder ikke at de ikke indgår i netværk eller samarbejde, men at netværkene og samarbejdet snarere opstår tilfældigt og vilkårligt og ikke på baggrund af et opsøgende arbejde for dels at styrke CVU'ets kompetencer, dels formidle og viderebringe den viden som CVU'et besidder. Det afspejles især i kriterium 5.4 (om inddragelse af interne og eksterne interessenter i kvalitetssikring) hvor CVU'erne er dårlige til at inddrage viden fra dimittender, aftagere og samarbejdspartnere i deres kvalitetssikring på systematisk vis.

Felt 9 dækker også over CVU'ernes indsats på det internationale område. Langt de fleste CVU'er lever op til kriterierne for internationalisering, men der er store forskelle på uddannelserne og CVU'erne. Nogle CVU'er har en meget professionel indsats på det internationale område med mange samarbejdsaftaler og mange internationale studerende. Andre CVU'er har begrænset udveksling og mangler en samlet organisering af det internationale område. Særligt udveksling for undervisere halter det med. Under besøgene på institutionerne gjorde mange CVU'er opmærksom på at bekendtgørelserne (især for læreruddannelsen) begrænser muligheden for at udveksle studerende.

Akkrediteringer viste også at nogle CVU'er med fordel kunne skærpe deres strategiske overvejelser om det internationale område i forhold til institutions rolle og placering på det internationale marked. Med andre ord mangler der til tider en kritisk refleksion over hvordan internationaliseringen påvirker den enkelte institution og hvilke mål der er for internationaliseringen.

Kvalitetsfelt 10: Økonomi

Akkrediteringspanelet valgte ikke at vurdere kvalitetsfeltet om økonomi. Det er panelets opfattelse at kriterierne overlapper Undervisningsministeriets tilsyn med CVU'ernes økonomi, og at det ville være uhensigtsmæssigt at underlægge CVU'erne to samtidige vurderingsprocesser. Derfor er der heller ikke indsamlet tværgående erfaringer for dette kvalitetsfelt.